

MEIE
RAHA

TUTVU UUE 10-EUROSE PANGATÄHEGA

www.uus-euro.eu
www.euro.ecb.europa.eu

EUROOPA KESKPANK

EUROSÜSTEEM

SISSEJUHATUS

Uus 10-eurone pangatäht lastakse euroalal ringlusse 23. septembril 2014.

Tegemist on teise seeria europangatähtede seas järjestuselt teise pangatähga ning sarnaselt 5-eurose pangatähga on ka 10-eurosel mitu uut turvaelementi, mille eesmärk on säilitada 334 miljoni euroala elaniku usaldus ühisraha vastu.

Uue seeria europangatähtede hologrammil ja vesimärgil kujutatakse Kreeka mütoloogiast tuntud Europet, kelle järgi on oma nime saanud ka Euroopa. Nii nagu esimese seeria pangatähtedel, mis emiteeriti 2002. aastal ja on siiani ringluses, kujutatakse ka uue seeria rahatähtedel eri ajastute arhitektuuri, sildasid ja Euroopa kaarti. Need sümboliseerivad ühisraha võimet inimesi ühendada. Euroopa Liidus on euro nüüdseks kasutusel 18 liikmesriigis.

Praegu on ringluses enam kui 15 miljardit europangatähte koguväärtusega 900 miljardit eurot. Pangatähtede ajakohastamine on aeganõudev ja pingeline protsess ning väga oluline samm, et säilitada üldsuse silmis vääringu usaldusväärsus. Pangatähtede veelgi võltsimiskindlamaks muutmise nimel on Euroopa Keskpank ja liikmesriikide keskpangad investeerinud uutesse tehnoloogiatesse, et parandada rahatähtede vastupidavust, pikendada seeläbi nende eluiga ja ajakohastada turvaelemente. Lisaks Europe portreed kujutavale hologrammile ja vesimärgile on pangatähtedel ka smaragdroheline number, mille värv muutub pangatähte kallutades smaragdrohelisest tumesiniseks.

Eurosüsteem (EKP ja euroala riikide keskpangad) ajakohastab järk-järgult kõik europangatähed. Uue seeria pangatähtedest esimesena võeti 2. mail 2013 kasutusele 5-eurone rahatäht. 13. jaanuaril 2014 avalikustas EKP juhatus liige Yves Mersch uue 10-eurose pangatähe kujunduse.

Kogu teave europangatähtede kohta on kättesaadav aadressil www.uus-euro.eu.

Lisateavet saab EKP ja eurosüsteemi riikide keskpankade pressibüroodest.

EUROPANGATÄHTEDE TEINE SEERIA

Teise seeria europangatähtedel on kõrgtehnoloogilised turvaelemendid, mis on toodetud uusima tehnoloogia abil, pidades silmas edusamme turvalisuse valdkonnas. Uute pangatähtede hologrammil ja vesimärgil kujutatakse Kreeka mütoloogiast tuntud Europet, kelle järgi on oma nime saanud ka Euroopa.

Uue 10-eurose pangatähe kasutuselevõtt 23. septembril 2014 on osa jätkuvast püüdlusest muuta europangatähed veelgi turvalisemaks. Eurosüsteemi riikide keskpankadel on kohustus kaitsta europangatähtede terviklikkust ja ajakohastada korrapäraselt nende turvaelemente. Teise seeria väiksema nimiväärtusega pangatähed on vastupidavamad, sest neid katab kaitsekiht. See tähendab, et pangatähed vajavad harvemini väljavahetamist, seega vähenevad seonduvad kulud ja mõju keskkonnale.

Europangatähtede teine seeria lastakse ringlusse kasvavas järjestuses, mis tähendab, et 10-eurose järel emiteeritakse 20-eurone pangatäht jne. Teise seeria pangatähtede nimiväärtused on samad mis esimeses seerias: 5, 10, 20, 50, 100, 200 ja 500 eurot.

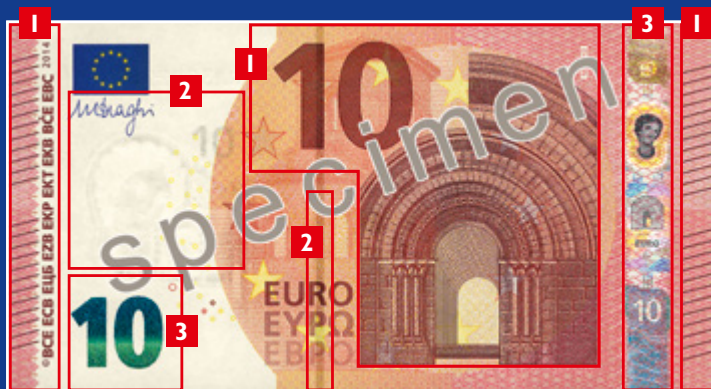

Uued europangatähed kannavad jätkuvalt edasi europangatähtede esimese seeria teemat „Ajastud ja stiilid” ning on ka samades värvitoonides, aga nende kujundust on mõnevõrra muudetud, et lisada kõrgtehnoloogilisi turvaelemente. Tänu sellele saab neid esimese seeria pangatähtedest kergesti eristada. Pangatähtedele andis värsket ilme Berliinis töötav sõltumatu pangatähtede kujundaja Reinhold Gerstetter. Nüüd on nende kujunduses arvesse võetud riike, mis on ühinenud ELiga alates 2002. aastast. Näiteks on Euroopa kaardil Malta ja Küpros, sõna „euro” on lisaks ladina ja kreeka tähtedele ka kirillitsas ning lühend „EKP” on viie asemel üheksas eri keeles.

UUS 10-EURONE PANGATÄHT

Teise seeria pangatähtede uusi turvaelemente on lihtne ära tunda.

Teise seeria 10-eurose esikülg

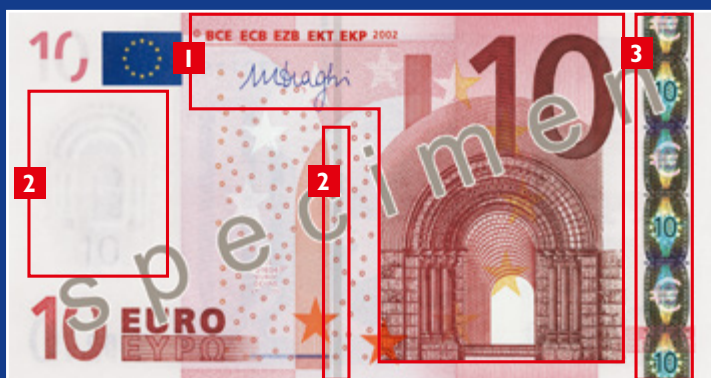

Teise seeria 10-eurose tagakülg

ESIMESE SEERIA 10-EURONE PANGATÄHT

Esimese seeria 10-eurose esikülg

Esimese seeria 10-eurose tagakülg

Õigustatud huviga kasutajatele pakub EKP europangatähtede digitaalpilt (300 dpi; TIFF-formaat, tähistatud sõnaga „Specimen”), mille puhul võltsimise ennetussüsteem¹ ei käivitu. Piltide saamiseks peab kasutaja kinnitama, et käsitleb neid üksnes tööalaselt, omama võltsimise ennetussüsteemiga personaalarvutit või digitaaltööluse tarkvara ning allkirjastama konfidentsiaalsusdeklaratsiooni. Konfidentsiaalsusdeklaratsiooni saab taotleda e-aadressilt info@ecb.europa.eu.

LIHTNE KONTROLLIDA

Ka teise seeria europangatähtede ehtsust saab edukalt kontrollida abivahendeid kasutamata. Piisab, kui pangatähte katsuda, vaadata ja kallutada. Allpool kirjeldatud turvaelementide uusi omadusi on lihtne ära tunda.

1 KATSU

Pangatähe paber – on katsudes tugev ja krabiseb.

Reljeeftrükk – põhimotiivi, teksti ja nimiväärtuse trükivärv on tihedam.

> Uus

Pangatähe vasakul ja paremal serval on tunda lühikesed reljeefsed jooned.

2 VAATA

Vesimärk – vaata pangatähte vastu valgust. Nähtavale ilmub pangatähe nimiväärtus ja akna kujutis.

> Uus – portreevesimärk

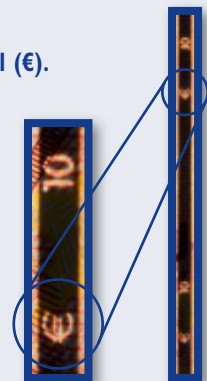
Pangatähe vesimärgil on näha Europe portree.

Turvaniit – vaata pangatähte vastu valgust. Turvaniit paistab tumeda ribana ja väikeses valges kirjas on näha pangatähe nimiväärtus.

> Uus

Turvaniidil on näha euro sümbol (€).

3 KALLUTA

Hologramm – pangatähte kallutades ilmub paremal pool asuval hõbedasel ribal nähtavale pangatähe nimiväärtus ja euro sümbol.

> Uus – portreehologramm

Hologrammil on näha Europe portree ja akna kujutis.

> Uus – smaragdroheline number

Pangatähte kallutades on vasakus alumises nurgas kujutatud läikival nimiväärtusel näha üles ja alla liikuv valgusefekt. Lisaks muutub nimiväärtuse trükivärv smaragdrohelisest tumesiniseks.

EURO TEABEKAMPAANIA

Uued turvaelemendid täidavad oma eesmärgi üksnes siis, kui neid on kerge ära tunda. Selleks korraldab eurosüsteem 2014. aastal euroala riikides europangatähtede teist seeriat tutvustava teabekampania.

Lisateavet saab aadressilt www.uus-euro.eu.

> Uue 10-eurose pangatähe kasutuselevõtu ajakava

TEISE SEERIA KASUTUSELEVÖTT

> Kes on Europe?

Portreesid on pangatähtede kujunduses kasutatud läbi aegade ning uuringud näitavad, et kasutajad tunnevad need kergesti ära. Eurosüsteem otsustas kasutada uue seeria pangatähtede vesimärgil ja hologrammil Kreeka mütoloogiast tuntud Europe portreed. Portree on pärit Pariisis Louvre'i muuseumis asuvalt rohkem kui 2000 aasta vanuselt vaasilt, mis leiti Lõuna-Itaaliast. Teema valiku ajendiks oli Europe motiivi selge seos Euroopa mandriga ning lisaks annab see pangatähtedele inimliku mõõtme.

> Lühülevaade

- > Teise seeria europangatähed võetakse kasutusele mitme aasta jooksul nimiväärtuste järgi kasvavas järjestuses. 5-eurone pangatäht lasti ringlusse 2013. aastal ning 2014. aasta septembris järgneb sellele 10-eurone. Nimiväärtused jäävad samaks: 5, 10, 20, 50, 100, 200 ja 500 eurot.
- > Europangatähtede teise seeria ülejäänud nimiväärtuste ringlusse laskmise täpne aeg otsustatakse ning avaldatakse üldsusele ja sularahakäitlejatele edaspidi.
- > Europangatähtede teise seeria väljatöötamise kaasati ka sularahatöötluses kasutatavate seadmete tootjad ja muude seadmete tarnijad, et nad saaksid teha ettevalmistusi uute pangatähtede kasutuselevõtuks.
- > Teise seeria pangatähtedel on uued ja tõhusad turvaelemendid, mis pakuvad paremat kaitset võltsimise vastu.
- > Alles olevate varude ammendamiseks lastakse uue 10-eurose kõrval mitme kuu jooksul jätkuvalt ringlusse ka esimese seeria 10-euroseid pangatähti. Nii esimese kui ka teise seeria kõik nimiväärtused jäävad paralleelselt ringlusse seni, kuni esimese seeria pangatähed on kasutuskõlblikud.
- > Üldsusele antakse piisavalt varakult teada, millal kaotab europangatähtede esimene seeria kehtivuse seadusliku maksevahendina. Esimese seeria pangatähed säilitavad siiski oma väärtuse ning neid saab piiramatult aja jooksul ümber vahetada kõigis eurosüsteemi keskpankades.

> Vaegnägijatele

Koostöö vaegnägijast kasutajatega teise seeria pangatähtede kavandamisel viis selliste turvaelementide kaasamiseni, mis võimaldavad vaegnägijail pangatähti hõlpsalt käsitseda. Mida suurem on pangatähe nimiväärtus, seda suuremate mõõtmetega on rahatäh; see aitab vaegnägijail pangatähti lihtsamalt eristada. Lisaks on teise seeria pangatähtede servadel lühikesed reljeefsed jooned. Uue seeria pangatähe esiküljel on nimiväärtus suures poolpaksus kirjas ja reljeeftrükkis, mis on katsudes lihtsalt äratuntav. Teise seeria pangatähed on samades värvitoonides nagu esimese seeria rahatähed, ent värvid on tugevamad, et nimiväärtusi oleks lihtsam üksteisest eristada.

VÕLTSIMISVASTANE TEGEVUS

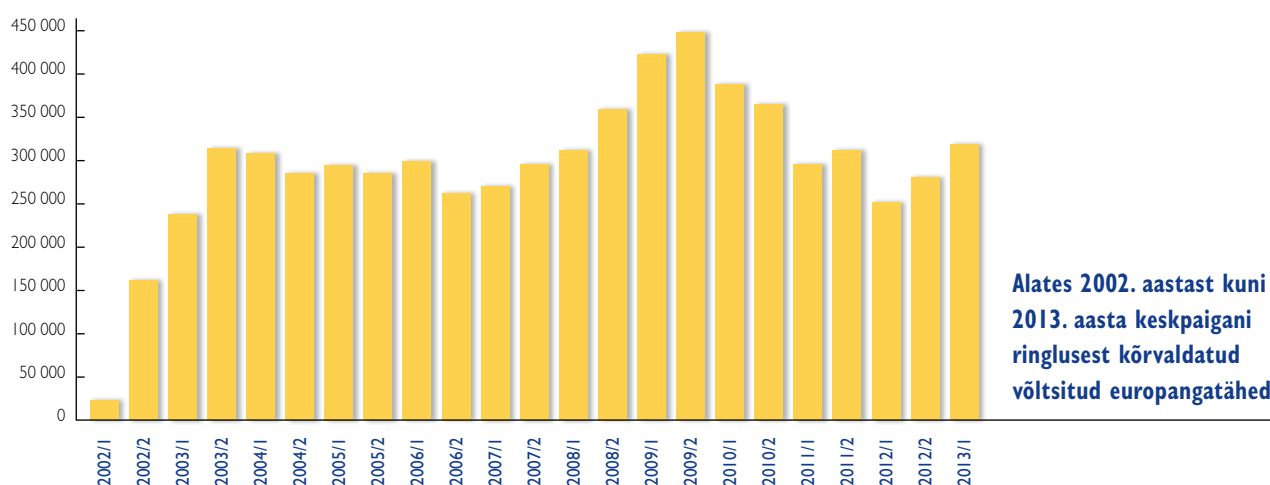
> Tõhusad võltsimisvastased meetmed

Eurosüsteem soovib anda üldsusele ja sularahakäitlejatele võimalikult palju teavet selle kohta, kuidas võltsitud pangatähti ära tunda. Samuti tagab eurosüsteem, et sularahatöötluses kasutatavad seadmed suudavad võltsinguid usaldusväärselt tuvastada ja need ringlusest kõrvaldada.

2013. aasta esimesel poolel kõrvaldati ringlusest kokku 317 000 võltsitud europangatähe. Sel ajal ringluses olnud ehtsate pangatähtede arvuga (15,1 miljardit) võrreldes on võltsingute osatähtsus jätkuvalt väga väike.

Ehkki praegune võltsingute arv ei kujuta endast ohtu, peavad EKP ja riikide keskpangad olema valvsad ja muutma pangatähed võimalikult võltsimiskindlaks.

EKP teeb tihedat koostööd Euroopa Komisjoniga (vastutab võltsitud euromüntede käsitleva teabe levitamise eest) ning riikide politseiasutuste, Europoli ja Interpoliga. Samuti on oluline tagada, et üldsus oleks turvaelementidest hästi teadlik.

PARTNERLUSPROGRAMM

SEADMETE AJAKOHASTAMINE

Varsti pärast uue 5-eurose pangatähe kasutuselevõttu avaldati meediakanalites teateid, et mõned pileti- ja müügiautomaadid ning muud autentimisseadmed ei aktsepteeri uusi pangatähti.

Selleks, et parandada teabe levikut kõigile osapooltele ning tagada kogu euroalal seadmete õigeaegne ajakohastamine, käivitati 26. novembril 2013 Brüsselis toimunud eurosüsteemi seminaril partnerlusprogramm.

Programmi raames pakutakse sularahakäitluses kasutatavate seadmete tootjatele ja tarnijatele ning klientidele ja kasutajatele laias valikus teabevahendeid ja -materjale, millest enamik on kättesaadavad ELi ametlikes keeltes.

Partnerlusprogrammi raames teevad EKP ja riikide keskpangad järgmist:

- teavitavad võimalikult laialdaselt vajadusest valmistada sularahatöötluses kasutatavad seadmed ja autentimisseadmed ette uute pangatähtede kasutuselevõtuks;
- korraldavad enne uue 10-eurose kasutuselevõttu mitmeid temaatilisi ettevõtmisi;
- avaldavad ELi 22 ametlikus keeles digitaalseid, audiovisuaalseid ja trükitud väljaandeid uute pangatähtede kohta, et aidata partneritel oma sihtrühmadega suhelda.

Programmi tulemusel suudavad partnerid tagada, et nende seadmed aktsepteerivad vajaduse korral teise seeria pangatähti kohe, kui need emiteeritakse.

Sularahakäitluses kasutatavate seadmete tootjad ja müüjad peaksid hakkama teabematerjale levitama ja seadmeid ajakohastama võimalikult aegsasti.

Sularahatöötluses kasutatavate seadmete ja autentimisseadmete kasutajad peaksid ühendust võtma seadmete tarnijate või tootjatega, et alustada seadmete ajakohastamist. Uue sularahatöötluses kasutatava seadme ja/või autentimisseadme hankimisel tuleks tarnijalt saada kinnitus, et seda on võimalik ajakohastada uute pangatähtede aktsepteerimiseks.

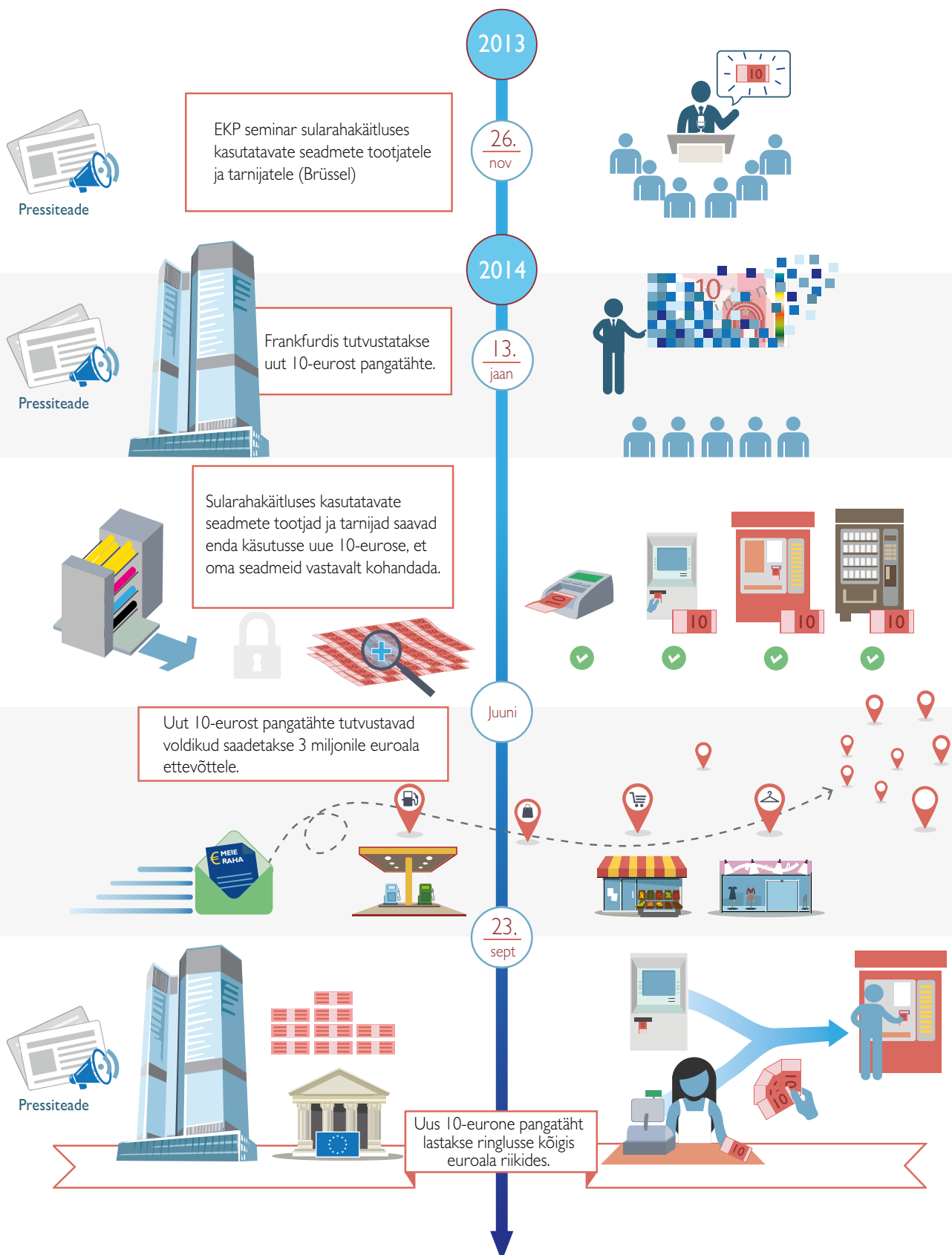
Euroopa Keskpank ja eurosüsteemi riikide keskpangad teevad tihedat koostööd oma partnerite ja teiste huvitatud isikutega, et aidata neil valmistada uute pangatähtede kasutuselevõtuks.

Muu hulgas antakse teise seeria 10-eurosed pangatähed pärast nende kujunduse avalikustamist partnerite ja teiste asjaosaliste kasutusse, et võimaldada seadmeid väljaspool keskpanka testida ja kohendada.

Loetelu eurosüsteemi riikide keskpankade katse läbinud ning uut 5-eurost pangatähte aktsepteerivate sularahatöötluses kasutatavate seadmete ja autentimisseadmete kohta on kättesaadav EKP veebilehel <http://www.ecb.europa.eu/euro/cashprof/cashhand/recycling/html/tested.et.html>. Kui seadmed on läbinud eurosüsteemi riikide keskpankade katsed, avaldatakse 2014. aastal samal veebilehel sarnased loetelud uut 10-eurost pangatähte aktsepteerivate seadmete kohta.

PARTNERLUSPROGRAMMI AJAKAVA

EUROSÜSTEEMI KESKPANKADE KONTAKTANDMED

EUROPEAN CENTRAL BANK
EUROSYSTEM

European Central Bank | Directorate General Communications and Language Services | Kaiserstrasse 29 | 60311 Frankfurt am Main | Germany
Tel.: +49 69 1344 7455 | Fax: +49 69 1344 7401 | E-mail: info@ecb.europa.eu | www.new-euro-banknotes.eu | www.ecb.europa.eu

Kristin Bosman
Porte-parole / Woordvoester
Bld de Berlaimont 14
1000 Bruxelles / Brussel
Belgique / België
Tél / Tel.: +32 2 221 46 28
Télécopie / Fax: +32 2 221 31 60
Courriel / E-mail: pressoffice@nbb.be
Internet: www.nbb.be

Olivier Aubry
Chef du service de presse
48 rue Croix-des-Petits-Champs
75001 Paris
France
Tél.: +33 1 42 92 39 29
Télécopie: +33 1 42 92 39 41
Courriel: Olivier.AUBRY@banque-france.fr
Internet: www.banque-france.fr

Herman Lutke Schipholt
Persvoorlichter
Westeinde 1
1017 ZN Amsterdam
Nederland
Tel.: +31 20 524 2712
Mobiel: +31 6 5249 6900
E-mail: h.j.lutke.schipholt@dnb.nl
Internet: www.dnb.nl

Zentralbereich Kommunikation
Pressestelle
Wilhelm-Epstein-Straße 14
60431 Frankfurt am Main
Deutschland
Tel.: +49 69 9566 3511
Fax: +49 69 9566 3077
E-Mail: presse@bundesbank.de
Internet: www.bundesbank.de

Paola Ansuini
Responsabile della Comunicazione
Via Nazionale 91
00184 Roma
Italia
Tel.: +39 06 4792 3969
Fax: +39 06 4792 2253
E-mail: stampab@bancaditalia.it
Sito Internet: www.bancaditalia.it

Christian Gutleiderer
Pressesprecher
Otto-Wagner-Platz 3
1090 Wien
Österreich
Tel.: +43 1 404 20 6900
Fax: +43 1 403 17 44
E-Mail: christian.gutleiderer@oenb.at
Internet: www.oenb.at

Avalike suhete allosakond
Estonia pst 13
15095 Tallinn
Eesti
Tel: +372 668 0965, +372 668 0745
Faks: +372 668 0954
E-post: press@eestipank.ee
www.eestipank.ee

Γραφείο Τύπου
Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου
Λεωφόρος Κένεντυ 80
1076 Λευκωσία
Κύπρος
Τηλ: +357 22714465, +357 22714503
Φαξ: +357 22378151
E-mail: pressoffice@centralbank.gov.cy
Internet: www.centralbank.gov.cy

Gabinete de Comunicação Institucional
Rua do Comércio, 148
1100-150 Lisboa
Portugal
Tel.: +351 213 215 358
Fax: +351 213 464 843
Correio eletrónico: press@bportugal.pt
Internet: www.bportugal.pt

Banc Ceannais na hÉireann
Central Bank of Ireland
Eurosystem

Press office
PO Box 559
Dame Street
Dublin 2
Ireland
Tel.: +353 1 224 6299
E-mail: press@centralbank.ie
Internet: www.centralbank.ie

Mārtiņš Grāvis
Preses sekretārs
K. Valdemara ielā 2A, Rīga
LV-1050
Tālrunis: +371 670 22 349
E-pasts: presesdienests@bank.lv
Interneta vietne: www.bank.lv

Public relations
Slovenska 35
1505 Ljubljana
Slovenija
Tel.: +386 1 47 19 153, +386 1 47 19 777
Faks: +386 1 47 19 724
E-pošta: pr@bsi.si
Internet: www.bsi.si

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΟΣΥΣΤΗΜΑ

Υπηρεσία Τύπου
Ελ. Βενιζέλου 21
102 50 Αθήνα
Ελλάδα
Τηλ: +30 210 320 3447
Φαξ: +30 210 320 3922
E-mail: press@bankofgreece.gr
Internet: www.bankofgreece.gr

Marc Konsbruck
Communication Officer
2, boulevard Royal
L-2983 Luxembourg
Tél.: +352 4774 4265
Télécopie: +352 4774 4910
Courriel: info@bcl.lu
Internet: www.bcl.lu

Tlačové a edičné oddelenie
Imricha Karvaša 1
813 25 Bratislava
Slovenská republika
Tel.: +421 2 5787 2161
Fax: +421 2 5787 1128
E-mail: press@nbs.sk
Internet: www.nbs.sk

Ricardo Fernández
Jefe de la División de Relaciones con los Medios y Documentación
Alcalá, 48
E-28014 Madrid
España
Tel.: +34 91 338 5044
Fax: +34 91 338 5203
Correo electrónico: comunicacion@bde.es
Internet: www.bde.es

Clive Bartolo
Uffiċjal Ewlini għall-Komunikazzjoni
Piazza Kastilja
Valletta VLT 1060
Malta
Tel.: +356 2550 3104 / 5
Fax: +356 2550 4950
E-mail: publicrelations@centralbankmalta.org
Internet: www.centralbankmalta.org

Richard Brander
Tiedottaja / Informatör
Snellmaninaukio / Snellmansplatsen
PL 160 / PB 160
00101 Helsinki / Helsingfors
Suomi / Finland
Puhelin / Telefon: +358 10 831 2206
Sähköposti / Kontakt: Richard.Brander@bof.fi
Internet: www.suomenpankki.fi / www.finlandsbank.fi

www.uus-euro.eu
www.euro.ecb.europa.eu

ЕВРОПЕЙСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА	BANQUE CENTRALE EUROPÉENNE	EUROPESE CENTRALE BANK
BANCO CENTRAL EUROPEO	AN BANC CEANNAIS EORPACH	EUROPEJSKI BANK CENTRALNY
EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA	EUROPSKA SREDIŠNJA BANKA	BANCO CENTRAL EUROPEU
DEN EUROPEISKE CENTRALBANK	BANCA CENTRALE EUROPEA	BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ
EUROPÄISCHE ZENTRALBANK	EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA	EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA
EUROOPA KESK PANK	EUROPOS CENTRINIS BANKAS	EVROPSKA CENTRALNA BANKA
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	EURÓPAI KÖZPONTI BANK	EUROOPAN KESKUSPANKKI
EUROPEAN CENTRAL BANK	BANK ČENTRALI EWROPEW	EUROPEISKA CENTRALBANKEN

EUROSYSTEM